

Motion till riksdagen 2010/11:U256

av Åsa Romson m.fl. (MP)

Världsbankens satsningar på fossila bränslen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Världsbankens nya energistrategi.

Motivering

Världsbanken är en viktig del i den globala kampen mot de två stora utmaningar som världen står inför: fattigdom och klimatförändringar. Dessa två utmaningar måste bekämpas gemensamt. En viktig del i detta arbete är att ge fattiga och utsatta människor i utvecklingsländer tillgång till förnyelsebar energi. Genom tillgång till elkraft från sol-, vind- och småskalig vattenkraft och andra typer av grön energi kan fattiga människor till exempel laga mat och värma sina bostäder utan att använda ved och därmed kan utsläppen av koldioxid och sot i atmosfären minska.

Världsbankens stöd till energisektorn har under lång tid varit inriktat på fossila bränslen. Vissa steg i rätt riktning har tagits när det gäller bankens energisatsningar. Stödet till förnyelsebara energikällor har ökat under de senaste åren. Men när det gäller satsningarna på fossila bränslen kan man se en mycket oroande trend, med ökning under fyra av de fem senaste åren¹. Under det senaste räkenskapsåret var stödet till fossila bränslen 6,3 miljarder dollar. Det rimmar väldigt illa med Sveriges ansträngningar för internationellt samarbete i klimatfrågan.

Risken finns att många medelinkomst- och utvecklingsländer genom aktivt stöd av Världsbanken låses in i fossila investeringar och ohållbara energisystem för en lång tid framöver. De satsningar som görs i energisystem de

¹ World Bank Group Energy Sector Financing Update .<http://www.bicusa.org/en/Issue.Resources.48.aspx>.

Fel! Okänt namn på

kommande åren måste kunna leverera energi även runt 2050 då alla bedömare menar att energiproduktionen måste helt ha fasat ut fossil användning. Världsbanken måste sätta upp ett tydligt mål att fasa ut sitt stöd till fossila energiformer. För medelinkomstländer bör detta göras snarast. I utvecklingsländer bör enbart de fossilprojekt stödjas som ger direkt energi till fattiga grupper och som inte kan ersättas av förnyelsebara alternativ.

Inte sällan är dessa satsningar storskaliga och med tveksamma effekter för fattigdomsbekämpningen². Dessutom når man inte de fattiga enbart genom satsningar på produktion av energi då de fattiga på landsbygden i utvecklingsländer sällan har tillgång till elnätet³.

Världsbankens lån till sydafrikanska energijätten Eskoms bygge av ett stort kolkraftverk i Medupi illustrerar behovet av en ny energistrategi. Medupiverket – vars utsläpp av koldioxid beräknas bli omkring 25 miljoner ton årligen, motsvarande hälften av Sveriges årliga utsläpp – och lånet på 3,75 miljarder dollar har stötts av alliansregeringen, både i Världsbankens styrelse och i riksdagens kammare.

För att på ett effektivare sätt arbeta med klimatvänlig fattigdomsbekämpning bör Världsbanken satsa på decentraliserade lösningar med förnyelsebar energi så att fattiga människor kan få tillgång till energi. Det är viktigt att den energistrategi som banken beslutar om i mitten av nästa år⁴ avspeglar behovet av hållbara energilösningar och fattigas tillgång till energi. Sverige har som medlem i Världsbanken en möjlighet att driva utvecklingen i denna riktning.

Stockholm den 25 oktober 2010

Åsa Romson (MP)

Lise Nordin (MP)

Ulf Holm (MP)

Jonas Eriksson (MP)

Bodil Ceballos (MP)

Valter Mutz (MP)

² Oil Change International <http://www.bicusa.org/en/Article.12170.aspx>.

³ UNDP (2004) "World Energy Assessment", www.undp.org/energy.

⁴ Bank Information Center <http://www.bicusa.org/en/Issue.48.aspx>.